

Immaterieel erfgoed in Vlaanderen

Ontdek wat praktijken van vroeger betekenen voor mensen van nu én morgen

Video in achtergrond

Immaterieel erfgoed ontdekken

WE VERNIEUWEN IMMATERIEELERFGOED.BE

Deze zomer gaat de **vernieuwde versie van immaterieelerfgoed.be** live met een **frisse uitstraling** en een **sterke inhoudelijke upgrade**. Niet enkel de voorkant wordt grondig veranderd, ook de structuren waarop de website is gebouwd krijgen een stevige update. Zo maken we een grote sprong voorwaarts met meer gebruiksgemak en gaan we slim aan de slag met immaterieel-erfgoeddata.

Op **17 oktober**, tijdens Leve immaterieel erfgoed!, **heffen we samen het glas** op de nieuwe versie van immaterieelerfgoed.be. We nemen een duik in het vernieuwde aanbod en stellen alle nieuwe features uitgebreid aan je voor.

WAT MAG JE VERWACHTEN?

- Een **nieuwe look and feel**
- Meer **gebruiksvriendelijkheid**
- **Sneller en gericht** vinden wat je zoekt
- Een **vernieuwde gebruikersmodule** met extra aandacht voor **digitale geletterdheid** en nieuwe mogelijkheden voor erfgoedorganisaties om erfgoedgemeenschappen te begeleiden bij het registreren van hun praktijken.
- **Gestructureerde data**: zo kunnen immaterieel-erfgoeditems, zoals registraties en borgingsmaatregelen, vlot doorstromen naar (toekomstige) erfgoeddatabanken en gemakkelijker gelinkt worden met andere collecties (bijvoorbeeld van musea).

Hieronder duiken we wat **dieper in het traject van de nieuwe website**:

- Wat is er nieuw?
- Enkele nieuwe features
- Pionieren met immaterieel-erfgoeddata
- Waarom was een nieuwe website nodig?
- v3-traject: van idee naar onderzoek naar live

WAT IS ER NIEUW? EEN DUIK IN ENKELE (MAAR NIET ALLE) NIEUWE FEATURES

1. Ontdekken en doorzoeken

De nieuwe website zet sterker in op het ontdekken en doorzoeken van immaterieel erfgoed en werken met immaterieel erfgoed:

- Een **intuïtieve website** waarin je gemakkelijk kan grasduinen en vindt wat je zoekt, met een **logische navigatie**, **doorverwijzingen** en een **sterkere zoekmachine**.
- Een **kaart en kalender**: Wanneer vindt welk erfgoed plaats? Wat voor immaterieel erfgoed is er in mijn regio? Vragen die we op de huidige versie van de website niet konden beantwoorden, krijgen nu een duidelijke plaats.
- Een doorzoekbare **kennisbank**
- En veel meer.

2. De gebruikersmodule

Het wordt eenvoudiger voor erfgoedbeoefenaars en -professionals om informatie over hun erfgoed te delen of het delen daarvan te ondersteunen:

- **Stapsgewijs registreren**: in plaats van één lang formulier word je nu via logische flow begeleid.
- **Interactieve ondersteuning**: Loop je vast bij een vraag, dan kun je onder het formulier gemakkelijk tutorials raadplegen of vragen stellen.
- **Media**: het wordt mogelijk om **veel meer afbeeldingen** toe te voegen en te kiezen welke afbeelding je hoofdafbeelding wordt. Je zal pdf's en video's kunnen toevoegen.
- **Kalender**: door datums toe te voegen aan je immaterieel-erfgoedpraktijk komt deze op de kalender van immaterieelerfgoed.be.
- Via een uitgekiend **rollenbeheersysteem** kunnen erfgoedprofessionals samen met de beoefenaars aan één registratie samenwerken.

3. De kennisbank

De kennis rond het borgen van immaterieel erfgoed, en andere inhuizige kennis van Werkplaats immaterieel erfgoed worden nu veel vindbaarder en gemakkelijker raadpleegbaar gemaakt via de Kennisbank.

- Een **uitgekiend trefwoordensysteem** waardoor je praktijken, borgingsmaatregelen en kennis die bij elkaar horen gemakkelijk kunt vinden.

Beoefenaar ICH praktijk	\$Beoefenaar	\$person naam
		\$goedkeuringen/contactgegevens delen
Naam	\$Naam praktijk NL \$Naam alternatief \$Naam ENG	
Summary	\$Summary NL \$summary ENG	
Beschrijving	\$Beschrijving	
Locatie	\$adres	\$straat + huisnummer \$gemeente \$provincie \$land
Plaats	\$regio \$regio authority	
Tijdstip	\$doorlopend \$tijdsinterval \$recurrentie \$datum	JJJJ/MM/DD

4. Pionieren met gelinkte immaterieel-erfgoeddata en API's

Een van de **meest innovatieve delen** van de nieuwe website kun je niet direct aan de buitenkant zien. We bouwen aan een **sterke API-structuur**, waarmee het mogelijk wordt om **immaterieel-erfgoeddata** buiten immaterieelerfgoed.be te delen met andere platformen en andere toepassingen.

In de **erfgoedsector** wordt er **al lang gewerkt** met **datastandaarden**, mappings, API's en uitwisselingsplatformen, denk bijvoorbeeld aan de Vlaamse Erfgoeddatabank of Europeana.eu. **Immaterieel erfgoed vond tot nu toe nog geen aansluiting**, terwijl er wel veel partners in

de erfgoedsector met collecties werken die ook immaterieel erfgoed in zich dragen.

Voor de **nieuwe versie bouwen we verder** op projecten zoals [Immaterieel erfgoed transformeren in data, OSLO](#), de immaterieel-erfgoedmodule in de [Vlaamse erfgoeddatabank](#), en een **eigen datamodel** voor de v3 (v3-ie.be) waarop deze mappings worden gebouwd.

Wereldwijd zijn we hiermee een pionier. Er bestaat op dit moment **nog geen breed gedeeld en afgetoetst immaterieel-erfgoeddatastandaard** of afgesproken termenlijsten die door iedereen als standaard gebruikt worden.

Op deze manier kan de nieuwe versie van immaterieelerfgoed.be **immaterieel erfgoed laten aansluiten in het digitale ecosysteem van de Vlaamse en internationale erfgoedsector**, zodat de digitale content optimaal bruikbaar, vindbaar en zichtbaar wordt, ook buiten de eigen websites en platformen. Dit is ook een van de ambities van de Vlaamse overheid rond de [digitale transformatie van de cultuursector](#) en de visienota '[Van digitale kloof naar digitale verbinding](#)'.

In de komende jaren gaan we hiermee **experimenteel aan de slag**.

WAAROM HEEFT IMMATERIEELERFGOED.BE EEN UPDATE NODIG?

Onze huidige website **dateert van 2019** en sindsdien is er behoorlijk wat veranderd in zowel het immaterieel-erfgoedlandschap als in het digitaal werken met erfgoed.

- Hoe meer de website groeide, hoe moeilijker het werd om de juiste informatie te vinden.
- De gebruikerservaring ging er met de jaren op achteruit. Ook voor de medewerkers was de achterkant van de website (het CMS) **weinig gebruiksvriendelijk** en was het **tijdsintensief werken**.
- Het **CMS** was ook **verouderd** en wordt binnenkort niet meer geüpdatet waardoor er serieuze veiligheidsrisico's ontstaan.
- Daarnaast is de **(digitale) wereld van immaterieel erfgoed veranderd**. Er wordt veel meer ingezet op gestructureerde data die ook buiten de website gedeeld kunnen worden. Dat vraagt om een ander datamodel en andere exportmogelijkheden dan dat nu het geval was.

HET TRAJECT: VAN IDEE NAAR ONDERZOEK NAAR EEN V3 (2023-2026)

Een **nieuwe website bouw je niet zomaar** in een vingerknip. Er ging een **lang traject** aan vooraf met **gebruikersonderzoeken** en -bevragingen, het **project 'Naar persistente URI's voor immaterieel-erfgoed** en een **grondige analyse van de noden** die we vertaalden naar requirements in een **bestek voor de aanbesteding** van de nieuwe website.

2023-2024: Gebruikersonderzoeken

Samen met enkele studenten trokken we het veld in. Wie zijn de gebruikers van immaterieelerfgoed.be? Wat hebben erfgoedgemeenschappen nodig om hun praktijk zichtbaar te maken?

Deze **onderzoeken legden een aantal pijnpunten bloot** en vormden de **blauwdruk voor nieuwe en aangepaste features** van de nieuwe website, zoals andere zoekmogelijkheden en mogelijkheden om zowel op locatie als tijdstip te zoeken (bijvoorbeeld: wat voor immaterieel-erfgoedevenementen vinden er dit jaar plaats in mijn gemeente?)

- Een [Hotjar-onderzoek](#) waarbij **bezoekerspatronen** werden onderzocht
- Een onderzoek met [gemodereerde gebruikerstesten](#)
- Een **bevraging bij erfgoedprofessionals** via verschillende overlegmomenten (bv. op het domeinnetwerk immaterieel erfgoed).
- Een **bevraging bij de collega's van Werkplaats immaterieel erfgoed** rond hun ervaringen met de back-end van

2023-2024: Naar persistente URI's voor immaterieel erfgoed

Het project [Naar persistente URI's voor immaterieelerfgoed.be: Vitale bouwstenen voor digitaal transformeren in de cultureel-erfgoedsector](https://immaterieelerfgoed.be) liep van 1 september 2023 tot 31 augustus 2024.

We werkten hiervoor in vier luiken:

1. Het **ethische luik van het delen van immaterieel-erfgoeddata**: hoe deel je data op een duurzame manier en zorg je er tegelijk voor dat de betrokken gemeenschappen hiervan maximaal voordeel ondervinden?
2. Het **technische luik**: hoe zorgen we dat **pURI's op immaterieelerfgoed.be duurzaam** zijn? Welke technische oplossingen hebben we hiervoor nodig?
3. De **proeftuinen**: samen met enkele erfgoedgemeenschappen gingen we aan de slag om te testen of wat we deden zinvol was voor de gemeenschappen en of ze ook begrepen wat er gebeurde. We legden een koppeling tussen enkele museale objecten en de beschrijving van de praktijk op immaterieelerfgoed.be.
4. **Kennisdeling** met het erfgoedveld, geïnteresseerde partners en de internationale sector.

We ontwikkelden de **FAIRxCARE matrix** als methodologie om na te gaan of de data die we verzamelen en delen voldoen aan de **technische standaarden om online te delen** en of ze tegemoet komen aan de **ethische vereisten van werken met immaterieel erfgoed**.

De **bevindingen van het project werden meegenomen** in het opzetten van de nieuwe website, bijvoorbeeld in de manier waarop het registratieformulier werd vormgegeven, hoe we datageletterdheid hierbij centraal zetten, hoe we persistente URI's creëren en opt-outs voorzien, ...

2025: Functionele analyse en aanbesteding

In 2025 vertaalden we deze noden naar **requirements voor de nieuwe website** in een **uitvoerig en nauwkeurig bestek**. Daarin tekenden we stap voor stap uit wat de precieze noden waren voor de front-end, de gebruikersmodule, de back-end, het beeldbeheer, en de technische en andere vereisten. Dit bestek geldt ondertussen in de sector als **typevoorbeeld voor het opzetten van een erfgoedplatform**.

In het najaar liep de **aanbestedingsprocedure** waarop **dertien ontvankelijke kandidaten** intekenden. Het Leuvense

bedrijf **Statik** werd in december 2025 aangeduid als ontwikkelaar. De nieuwe website zal draaien op het gebruiksvriendelijke **Craft CMS**.

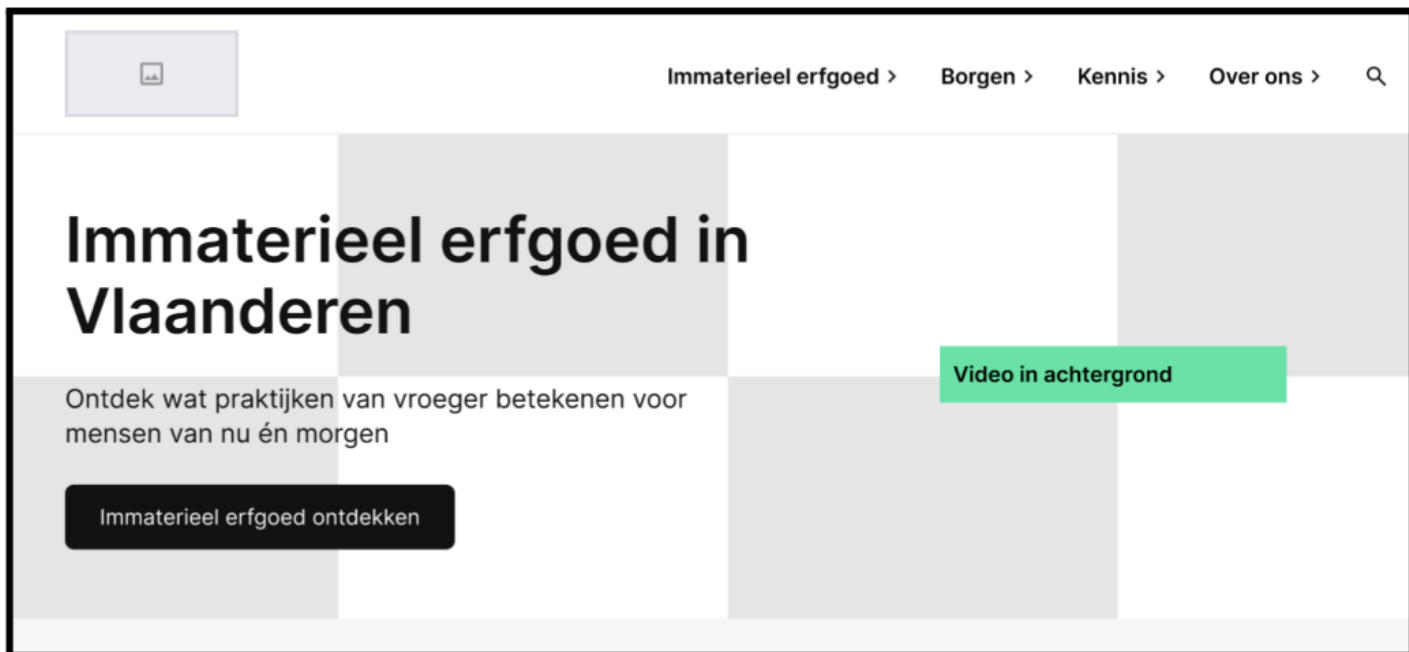
2026: van v3 naar <3. De bouw en migratie

Tussen februari en april 2026 tekenden we samen met Statik de nieuwe website uit op de zogenaamde **wireframes**. Nu zijn we volop in de **designfase** beland. Hierin wordt de laatste hand gelegd aan hoe de website er zal uitzien terwijl de ontwikkelaars ondertussen de **code schrijven**.

In mei wordt de **migratie van de huidige versie naar de nieuwe versie** van de website voorbereid, en in juni gaan we met het hele team vanuit de back-end de **nieuwe website invullen**.

Er komt ook nog **heel wat andere zaken** kijken bij een nieuwe website:

- Het verschuiven, herstructureren en herschrijven van pagina's, dossiers, ...
- Het klaren van rechten van afbeeldingen.
- Het opstellen van workflows rond bijvoorbeeld de migratie van de gebruikers en de immaterieel-erfgoedpraktijken.
- Het datamodel finetunen
- Handleidingen uitschrijven voor het vernieuwde registratieformulier
- En vele andere kleintjes die samen een groot werk maken.

In de zomer gaan we live met de website. Dat worden enkele spannende dagen waarin we definitief overstappen van de huidige versie van de website naar het nieuwe [immaterieelerfgoed.be](https://www.immaterieelerfgoed.be), de derde website voor Werkplaats immaterieel erfgoed.

Op **17 oktober 2026**, tijdens **Leve Immaterieel Erfgoed in Leuven**, vieren we de website met alle nodige égards en tonen we met enkele **workshops** de **nieuwe mogelijkheden** van [immaterieelerfgoed.be](https://www.immaterieelerfgoed.be).

[Immaterieelerfgoed.be](https://www.immaterieelerfgoed.be) is een verwezenlijking van het Departement Cultuur, Jeugd en Media en Werkplaats immaterieel erfgoed.

Heb je **vragen**? Dan kun je altijd terecht bij sofie@werkplaatsimmaterieelerfgoed.be.

Trefwoord:

Meer weten: